

Onderzoek *Veilig oversteken met witte stok*

Oktober 2026

Bartiméus: fonds

Contact: Marten Buist **T:** 050-3657670 **E:** martenbuist@kienonderzoek.nl
Kantoor Groningen: Boermandestraat 25, 9723 DS Groningen **T:** 050 - 3657672
Kantoor Haarlem: Nieuwe Gracht 3, 2011 NB Haarlem **T:** 085 - 4018250
E: info@kienonderzoek.nl **W:** www.kienonderzoek.nl

Inleiding

De Oogvereniging heeft een onderzoek laten uitvoeren om te kunnen achterhalen of automobilisten bekend zijn met de verkeersregels omtrent blinde en slechtziende voetgangers die willen oversteken. Om de spontane kennis te meten zijn een aantal open vragen gesteld aan Nederlanders van 18 jaar en ouder met rijbewijs B. Ook is gevraagd of het zou helpen om een teken te krijgen van blinde en slechtziende voetgangers die willen oversteken en of men weet dat er zo'n teken is.

PanelWizard algemeen

Het onderzoek is uitgevoerd op het panel van PanelWizard Direct. PanelWizard is het onderzoekspanel van Kien Onderzoek en telt meer dan 26.000 leden van 6 jaar en ouder. Met behulp van dit onderzoekspanel kunnen vragen worden voorgelegd aan een dwarsdoorsnee van de Nederlandse bevolking of specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld boodschappers, beleggers, ouders, etc.). De panelleden hebben vooraf aangegeven mee te willen werken aan marktonderzoek. Ze worden beloond voor hun inzet en voortdurend geprikkeld (onder andere door een beloning per vraag, terugkoppeling resultaten). Dit garandeert een hoge en betrouwbare respons. De representativiteit en (serieuze) medewerking binnen het panel worden voortdurend gecontroleerd en bewaakt, zie ook bijlage 2. PanelWizard hanteert de Gouden Standaard van Data & Insights Network, dé branchebreed erkende wegingbenadering voor onderzoeksresultaten.

Methode

Bij het onderzoek 'Veilig oversteken met witte stok' is gebruikgemaakt van online onderzoek onder panelleden van het online onderzoekspanel PanelWizard Direct, in de doelgroep Nederlanders van 18 jaar en ouder die in het bezit zijn van rijbewijs B. De respondenten zijn op 23 juli 2026 uitgenodigd voor het onderzoek en hadden tot en met 29 juli 2026 de mogelijkheid om de vragenlijst in te vullen.

Betrouwbaarheid

De bruto steekproef bestond uit 1820 Nederlanders van 18 jaar en ouder die in het bezit zijn van rijbewijs B, representatief voor Nederland op geslacht, leeftijd, opleiding, gezinssituatie, arbeidsparticipatie en regio. In totaal hebben

van deze groep 1120 respondenten deelgenomen aan het onderzoek, een respons van 63%. Van hen hebben 1112 alle onderzoeksvragen beantwoord. Daarmee valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 2,9% kan afwijken van de werkelijke situatie. Dit betekent dat met 95% zekerheid gesteld kan worden dat de percentages die uit het onderzoek naar voren komen, in werkelijkheid niet meer dan 2,9% hoger of lager liggen. De onderzoeksverantwoording en de representatieve verdeling over de verschillende groepen zijn samengevat in bijlage 1.

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek is verricht door [Kien Onderzoek](#) in opdracht van de [Oogvereniging](#) en financieel mogelijk gemaakt door [Bartiméus Fonds](#). Het onderzoek is uitgevoerd onder leden van [PanelWizard Direct](#), middels de internetmethode. De netto steekproef bestond uit 1120 Nederlanders van 18 jaar en ouder die in het bezit zijn van een rijbewijs B, waarvan 1112 alle onderzoeksvragen hebben beantwoord. Deze steekproefomvang levert met een betrouwbaarheid van 95% een maximale afwijking van 2,9% van de werkelijke situatie voor de online doelgroep.

Samenvatting onderzoeksresultaten 'Veilig oversteken met witte stok'

Blinde en slechtziende voetgangers worden vooral herkend door hun stok

Blinde en slechtziende voetgangers kunnen in het verkeer herkend worden aan hun witte stok/taststok/herkenningstok met 1 of 2 rode ringen. Maar weten de verkeersdeelnemers dit ook? Om de spontane kennis te meten is een open vraag gesteld aan Nederlanders met rijbewijs B. Op basis van de gegeven open antwoorden is er gekeken naar vier elementen in de antwoorden: stok, de kleur van de stok (wit), de kleur van de ringen (rood) en het aantal ringen (1 of 2). Vrijwel iedereen noemt de stok (97%). Drie op de tien noemen (ook) dat de stok wit is (31%). Een vrijwel even grote groep noemt (ook) dat de kleur van de ringen rood is (30%). Men is minder goed bekend met het aantal ringen. Slechts 0,7% benoemt dit element. Een klein percentage benoemt alle vier de elementen (0,5%). Vrouwen noemen vaker de stok (99% vs. 96%), mannen noemen vaker geen van de elementen (4% vs. 1%). Zestigplussers benoemen vaker de witte kleur van de stok (46% vs. 24%) en de rode kleur van de ringen (48% vs. 21%).

Bijna de helft weet dat overstekende blinden en slechtzienden overal voorrang moeten krijgen

Er is ook met behulp van een open vraag achterhaald waar men in het verkeer voorrang moet verlenen aan blinden en slechtzienden bij het oversteken. Bijna de helft geeft correct aan dat dit overal is (48%). Dit zijn vaker jongeren tot 30 jaar (57% vs. 46%). Onder de correcte antwoorden vallen ook de respondenten die zeggen dat blinden en slechtzienden altijd voorrang hebben en dat ze voorrang hebben wanneer ze dit aangeven met hun stok. 6% geeft aan dat blinde en slechtziende voetgangers vaker voorgang hebben dan andere voetgangers, maar ze weten niet goed wanneer. Een deel noemt bijvoorbeeld dat ze overal binnen de bebouwde kom voorrang hebben. Daar moet weliswaar voorrang verleend worden, maar ook buiten de bebouwde kom moeten overstekende blinde en slechtziende voetgangers voorrang krijgen. Ruim vier op de tien weten niet waar blinde en slechtziende voetgangers voorrang moeten krijgen of zeggen dat ze niet anders voorrang krijgen dan andere voetgangers (46%). Zo noemt een deel van hen dat er voorrang verleend moet worden bij voetgangeroversteekplaatsen en verkeerslichten, maar daar hebben

andere voetgangers ook al voorrang. Het zijn vaker zestigplussers die het niet (goed) weten (51% vs. 44%).

Een meerderheid is geholpen met een teken voor het oversteken

Voor ruim negen op de tien zou het helpen om een teken van een blinde of slechtziende te krijgen als hij/zij wil oversteken (93%). Voor ruim zes op tien zou het zeker helpen (62%) en voor drie op de tien waarschijnlijk wel (31%). Voor 4% zou het (waarschijnlijk/zeker) niet helpen. 3% weet het niet. Voor zestigplussers (96% vs. 91%) en laagopgeleiden (96% vs. 92%) geldt vaker dat een teken voor hen (waarschijnlijk/zeker) zou helpen.

Zes op de tien weten niet dat er een teken voor het oversteken is

Zes op de tien weten niet dat er een teken is dat blinden en slechtzienden gebruiken om het oversteken aan te kondigen (59%). Dit zijn vaker mensen jonger dan 40 jaar (75% vs. 51%) en hoogopgeleiden (63% vs. 57%). Mannen weten vaker wel dat er een teken is (44% vs. 38%).

De meerderheid van de mensen die het teken kennen, weet dat de stok hiervoor gebruikt wordt maar het is niet duidelijk of ze het specifieke teken ter aankondiging van het oversteken kennen

Degenen die zeggen te weten wat het teken is, werd vervolgens gevraagd het zo duidelijk mogelijk te omschrijven. Dit blijkt voor velen moeilijker dan gedacht. 2% weet correct te benoemen dat de blinde/slechtziende voetganger de stok rechtop heeft staan om het oversteken aan te kondigen. 1% noemt (ook) correct dat de persoon de stok voor zich uit heft vlak voor het oversteken en een even grote groep noemt (ook) dat de persoon tijdens het oversteken met de stok omhoog over de weg loopt (1%). De ruime meerderheid geeft aan dat de persoon de stok omhoog heft en/of voor zich uitsteekt, maar uit het antwoord blijkt niet of dit voor of het tijdens het oversteken is (87%). Een tiende noemt iets anders (bijvoorbeeld een handgebaar of een andere beweging met de stok) (10%).

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

- Onderzoeksmethode: Online
- Steekproef: Nederlanders van 18 jaar en ouder die in het bezit zijn van rijbewijs B
- Bron: PanelWizard
- Bruto steekproef: 1820
- Netto steekproef (# op vrg 1): 1120
- Volledige vragenlijsten (netto): 1112
- Responspercentage: 63%
- Datum start veldwerk: 23 juli 2026
- Datum veldwerk gereed: 29 juli 2026
- Betrouwbaarheidsniveau*: 95%
- Maximale afwijking*: 2,9%
- Representatief naar: Geslacht, leeftijd, gezinssituatie, arbeidsparticipatie, opleiding, regio
- Weging: Niet van toepassing

* Bij 1112 afgenomen vragenlijsten valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 2,9% kan afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn)

Overzicht van de respons

Respons breakdown	Aantal
Bruto steekproef	1820
Bouncers	1
Buiten selectie	n.v.t.
Verwijderd na datacheck	21
Afgebroken vragenlijsten	8
Geen medewerking	678
Volledige vragenlijsten	1112

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van ISO 20252 (marktonderzoek).

Samenstelling steekproef

Geslacht respondenten

Geslacht	% gewenst**	% behaald
Man	49,9	49,4
Vrouw	50,1	50,6
N		1120

Leeftijd respondenten

Leeftijd	% gewenst**	% behaald
18-29 jaar	15,8	17,8
30-39 jaar	16,7	15,8
40-49 jaar	15,6	14,9
50-59 jaar	18,4	18,8
60 jaar en ouder	33,5	32,7
N		1120

Gezinssituatie respondenten

Gezinssituatie	% gewenst**	% behaald
Eénpersoons	21,0	22,6
Meerpersoons (zonder kinderen <18)	50,9	52,9
Meerpersoons met kinderen (jongste <13)	20,6	17,8
Meerpersoons met kinderen (jongste 13-17)	7,5	6,8
N		1120

Arbeidsparticipatie respondenten

Arbeidsparticipatie	% gewenst**	% behaald
Fulltime (35 uur of meer)	38,1	36,3
Parttime (12 t/m 34 uur)	25,5	23,8
Niet werkend (0 t/m 11 uur)	36,4	39,8
N		1120

Opleidingsniveau respondenten

Opleiding	% gewenst**	% behaald
Laag	21,0	22,3
Midden	43,0	42,2
Hoog	36,0	35,4
N		1120

Regio respondenten

Regio	% gewenst**	% behaald
Noord-Nederland	10,2	9,7
Oost-Nederland	20,9	22,1
Zuid-Nederland	24,5	23,8
West-Nederland	44,4	44,5
N		1120

** Dit is de verdeling zoals die in heel Nederland is binnen de gewenste steekproef (op basis van een representatieve verdeling van Nederlanders van 18 jaar en ouder (op basis van de Gouden Standaard van het Data & Insights Network) waaruit vervolgens de gewenste verdeling van de doelgroep is bepaald).

Bijlage 2: Kwaliteit PanelWizard Direct

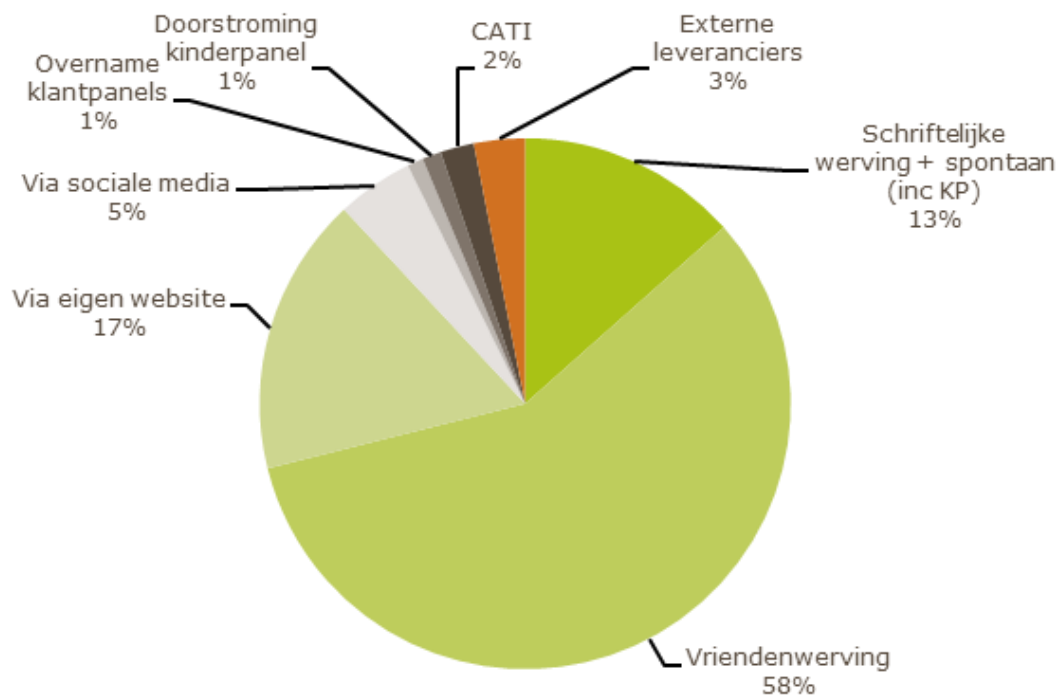
Introductie PanelWizard Direct

[PanelWizard Direct](#) bestaat sinds 2001 en is sindsdien uitgegroeid tot één van de beste panels van Nederland.

- Ruim 26.000 actieve leden
- ISO-gecertificeerd panel
- Ondersteund door onderzoeksexpertise Kien
- PanelWizard Direct & Kien beide aangesloten bij Data & Insights Network en ESOMAR en ISO 20252 gecertificeerd
- Verschillende soorten panels:
 - Consumentenpanel: bestaande uit Nederlanders van 16 jaar en ouder met inzicht in de algemene sociaal-demografische kenmerken van onze panelleden, zoals geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio, etc.
 - B2B-panel: bestaande uit beslissers (financieel, HRM, inkoop, marketing, ICT, Office Supply) binnen ondernemingen, leidinggevenden, ZZP'ers uit uiteenlopende branches en sectoren.
 - Kinder- en tienerpanel: bestaande uit 2.400 kinderen en tieners in de leeftijd van 6 t/m 15 jaar met inzicht in kenmerken als geslacht, leeftijd, regio etc.

Werving

- Zoveel mogelijk werken met 'verse' panelleden
- Inschrijvers worden eerst aspirantleden en pas definitief toegelaten tot panel na reactie op bevestigingsmail (*double opt-in*) en controles op antwoordgedrag (screeningsonderzoek)
- Mogelijkheid tot *river recruitment* voor specifieke doelgroepen; gerichte *member-get-member* actie waarbij panelleden die voldoen aan bepaalde criteria worden gevraagd anderen uit dezelfde doelgroep te werven via bijvoorbeeld mail of sociale media
- De werving van panelleden vindt plaats via verschillende bronnen (zie grafiek). De verdeling is als volgt:
 - Vriendenwerving 58%
 - Via eigen website 17%
 - Schriftelijke werving + spontaan 13%
 - Via sociale media 5%
 - Externe leveranciers 3%
 - CATI (Computer-Assisted Telephone Interview) 2%
 - Doorstroming kinderpanel 1%
 - Overname klantpanels 1%

PanelWizard Direct leden: 26.000

Motivatie

- Korte en afwisselende vragenlijsten om panelleden gemotiveerd en fris te houden
- Standaardbeloning €0,10 per vraag; 100% koppeling tussen inspanning en beloning
- Beloning zelf houden, sparen voor club/vereniging of doneren aan een goed doel
 - Afgelopen jaren €199.000,- geschonken aan goede doelen
- Onderzoeksresultaten worden teruggekoppeld waardoor panelleden betrokken blijven
- Hoge betrokkenheid en motivatie blijkt uit het hoge gemiddelde responspercentage; 65%

Steekproeftrekking en representativiteit

- Steekproeftrekking op basis van de Gouden Standaard
- Standaard representatief uitgestuurd op 6 kernvariabelen:
 - Geslacht
 - Leeftijd
 - Opleiding
 - Regio
 - Gezin
 - Arbeid
- Door hoog responspercentage vrijwel altijd representatieve netto steekproef
- Wanneer niet representatief: respons uit overtollige groepen verwijderen (*non-interlocked*) of eventueel resultaten wege

Kwaliteit panel en onderzoeken

Betrouwbaarheid van het online veldwerk wordt nauwlettend gecontroleerd:

- Vóór elk onderzoek wordt een controlevraag gesteld naar de geboortedatum van de respondent, waarmee wordt gecontroleerd of de beoogde respondent deelneemt
- Ná elk onderzoek worden kwaliteitscontroles uitgevoerd op de snelheid, lengte, antwoordpatronen en de inhoud van open antwoorden
- Onbetrouwbare, te snelle en niet-serieuze respons wordt verwijderd en bij twee overtredingen worden panelleden uitgeschreven.
- Panelleden die al enige tijd geen uitnodiging hebben gehad, krijgen voorrang bij versturen van nieuwe uitnodigingen

Onderhoud en beheer

- Na ieder onderzoek wordt het panellid verzocht om de eigen gegevens te controleren en indien nodig te updaten
- Panelleden worden ook tweemaal per jaar schriftelijk gevraagd om de eigen persoonsgegevens te actualiseren
- De persoonsgegevens van panelleden worden nimmer vrijgegeven, tenzij panelleden hier expliciet toestemming voor geven
- Non-respondenten en bouncers worden twee keer per jaar gecontroleerd en schriftelijk benaderd voor continuering van het panellidmaatschap